

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 100, 16.04.2025

Biroul permanent al Senatului

127, 6 mai 2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru completarea art. 220
din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă**

Analizând **propunerea legislativă pentru completarea art. 220 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă** (b100/25.03.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1925/31.03.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D244/02.04.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect completarea art. 220 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu un nou alineat, alin. (2), prin care se instituie posibilitatea ca, în anumite cauze supuse judecării, părțile să poată participa la termenul de judecată prin videoconferință.

Potrivit Expunerii de motive, soluția legislativă este argumentată prin faptul că *„se dorește efectuarea unui al 2-lea pas înspre desfășurarea proceselor de judecată în materie civilă lato sensu (toate procesele în cazul cărora Codul de procedură civilă este aplicabil), ulterior debutului spontan și neașteptat din perioada pandemiei.*

În cauzele aflate în stare de amânare fără discuții există cel puțin un interes al părților de a participa la ședința de judecată pentru a afla data și ora următorului termen de judecată, respectiv pentru a avea informații în timpul ședinței de judecată asupra motivelor amânării - de exemplu: dacă s-a depus exact în termenului de judecată, sau nu, raportul de expertiză necesar în cauză și pentru depunerea tardivă a

căruia procesul se află în stare de amânare fără discuții. De asemenea, la termenul de judecată pot avea loc diverse incidente imprevizibile cum fi depunerea de noi înscrisuri la dosar, depunerea unei cereri de intervenție principală sau accesorie la dosar etc.”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o **evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.**

În acest sens menționăm că soluția legislativă prin care se intervine asupra Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin instituirea unor dispoziții prin care se modifică regulile referitoare la desfășurarea proceselor, are implicații asupra dreptului la un proces echitabil și, implicit, asupra unui drept fundamental al omului consacrat de art. 21 alin. (3) din Constituția României, republicată.

5. Referitor la **Expunerea de motive**, semnalăm că aceasta trebuie să respecte structura prevăzută la art. 31 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind prezentate, printre altele, insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, concluziile actuale și oficiale ale studiilor, lucrărilor de cercetare și ale evaluărilor statistice efectuate, impactul socioeconomic, impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul asupra sistemului juridic și nici informații cu privire la consultările derulate.

6. Referitor la soluția legislativă preconizată pentru **art. 220 alin. (2)**, prin care se instituie posibilitatea discutării anumitor cauze, la începutul ședinței de judecată, **prin videoconferință**, precizăm că, *de plano*, desfășurarea procesului prin videoconferință poate aduce beneficii majore sistemului judiciar.

Implementarea unui sistem de videoconferință poate influența soluționarea unor probleme din sistemul judiciar, printre care se numără accesul la justiție, optimizarea circulației documentelor în și între instanțe, optimizarea comunicării instanțelor atât cu alte instituții și autorități publice, cât și cu participanții la proces, cum ar fi martorii,

experții, traducătorii ori interpreții, poate genera economia resurselor, atât din perspectivă bugetară, administrativă sau, după caz, temporală, accelerarea examinării cauzelor, îmbunătățirea calității serviciilor judiciare, precum și simplificarea administrării justiției.

Prin crearea și implementarea sistemelor de videoconferință se elimină bariera distanței.

În lumina evenimentelor din ultimii cinci ani, un instrument aflat la îndemâna instanțelor judecătorești, respectiv utilizarea sistemului de videoconferință, a devenit, dintr-o excepție procedurală, o alternativă mai mult decât dezirabilă care poate facilita activitatea judiciară.

Inițial, utilizarea sistemului de videoconferință în cadrul procedurii judiciare a fost gândită ca o metodă de a evita întârzierile în soluționarea cauzelor cu participarea deținuților, dar și de a economisi bani care trebuiau cheltuiți pe transportarea și escortarea acestora la audieri.

De lege lata, Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu conține dispoziții privind desfășurarea procesului prin videoconferință.

Dispoziții exprese privind audierea în sistem de videoconferință sunt reglementate doar în procesele penale și numai pentru cei arestați la poliție sau deținuți în penitenciare care își exprimau acordul, potrivit dispozițiilor art. 106, art. 111, art. 204, art. 235, art. 312, art. 364, art. 367, art. 597 din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare.

În perioada stării de urgență generată de evoluția situației epidemiologice internaționale determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, potrivit prevederilor art. 42 alin. (3) din anexa nr. 1 la Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgență, în cauzele de urgență deosebită, ședința de judecată se putea desfășura prin videoconferință, când era posibil.

Ulterior, această posibilitate a fost menținută și prin Decretul nr. 240/2020 privind prelungirea stării de urgență.

Cu scopul de a adopta măsuri necesare funcționării justiției ca serviciu public în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, a fost adoptată Legea nr. 114/2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19.

Potrivit Legii nr. 114/2021 privind unele măsuri în domeniul justiției în contextul pandemiei de COVID-19, audierile de aceste tip puteau avea loc în orice proces, atât **în cauzele civile**, cât și **în procesele penale**.

Articolele 1-15 din respectiva lege erau aplicabile exclusiv pe durata stării de alertă declarate, în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, precum și pentru o perioadă de 30 de zile de la încetarea acesteia.

7. Precizăm că implementarea soluției desfășurării proceselor civile prin videoconferință trebuie realizată fără a afecta principiul contradictorialității dintre părți, precum și dreptul de a fi asistat/reprezentat de un avocat.

De asemenea, în ciuda beneficiilor generate de accesarea serviciilor judiciare prin mijloace electronice, o soluție legislativă de utilizare a internetului și a altor tehnologii emergente în sistemul de justiție nu trebuie să afecteze principiul constituțional al liberului acces la justiție sau cel al dreptului la un proces echitabil, întrucât acestea sunt principii fundamentale ale drepturilor omului și sunt parte integrantă a statului de drept și a principiului egalității în fața legii¹.

Este necesar ca, în momentul implementării sistemului de participare la judecată prin videoconferință, să se țină cont și de aceste vulnerabilități care ar putea afecta integritatea actului de justiție, cu respectarea dispozițiilor art. 10 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, semnată de România la data de 14 decembrie 1955, când, prin Rezoluția nr. 955 (X) a Adunării generale a Organizației Națiunilor Unite, a fost admisă în rândurile statelor membre, potrivit căruia „orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzări în materie penală îndreptată împotriva sa”.

În situația în care sistemul de videoconferință nu este implementat corespunzător pentru rezolvarea în timp util a disputelor și facilitarea accesului la justiție, statul va putea fi tras la răspundere. Acest lucru se datorează faptului că justiția întârziată este unul dintre mijloacele prin care unei persoane i se poate încălca dreptul fundamental la acces la justiție.

În acest sens, precizăm că în cauza Lawyer Partners A.S. v. Slovacia², Curtea Europeană a Drepturilor Omului a condamnat Slovacia pentru eșecul în implementarea justiției electronice și a desfășurării procedurilor și prin sisteme informatice. Acest lucru se

¹ A se vedea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocolului adițional la aceasta convenție.

² Curtea Europeană a Drepturilor Omului, case of Lawyer Partners S.A. v. Slovacia Applications nos. 54252/07, 3274/08, 3377/08, 3505/08, 3526/08, 3741/08, 3786/08, 3807/08, 3824/08, 15055/08, 29548/08, 29551/08, 29552/08, 29555/08 and 29557/08 <https://swarb.co.uk/lawyerpartners-a-s-v-slovakia-echr-16-jun-2009>

datorează faptului că justiția electronică și punerea sa în aplicare sunt supuse dreptului de a avea acces la o instanță și dreptul la un proces echitabil în temeiul articolului 6 alineatul (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale³.

Pe de altă parte, la folosirea videoconferinței, este necesară asigurarea unei comunicări clare, prompte și instantanee. Aceasta include cerința ca persoana să poată fi văzută bine și din diferite unghiuri, calitatea sunetului trebuie să fie continuă, fără ca să se piardă cuvinte în timpul videoconferinței, să existe garanții privind securitatea canalului de comunicare.

De asemenea, este importantă prezența avocatului, iar acesta să poată comunica cu clientul său înainte de ședința de judecată, pe canale sigure.

Părțile în proces trebuie să dețină posibilitățile tehnice necesare, din punct de vedere informatic, pentru a putea participa la o ședință de judecată care se desfășoară prin videoconferință, incluzând atât existența unor dispozitive informatice care să permită accesarea ședinței de judecată care se desfășoară prin videoconferință, cât și deținerea cunoștințelor necesare pentru utilizarea respectivelor dispozitive.

8. Sub rezerva însușirii observațiilor formulate la pct. 7 *supra*, analizând conținutul propunerii legislative, în ceea ce privește fondul reglementărilor preconizate, semnalăm că modalitatea de exprimare a intenției normative trebuie să întrunească exigențele de calitate a legii impuse de art. 1 alin. (5) din Constituția României.

Menționăm că, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale⁴, Curtea a reținut că principiul legalității presupune existența unor norme de drept intern suficient de accesibile, precise și previzibile în aplicarea lor, conducând la caracterul de *lex certa* al normei⁵.

Semnalăm că soluția legislativă propusă pentru **art. 220 alin. (2)** trebuie să fie reconsiderată, astfel încât să fie redactată într-o manieră proprie stilului normativ, având în vedere următoarele aspecte:

8.1. Semnalăm că trebuie respectate dispozițiile art. 61 teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia „***Prevederile modificate sau care completează***

³ European Union Agency for Fundamental Human Rights and Council of Europe, Handbook on European Law Relating to Access to Justice (2016).

⁴ A se vedea, în acest sens, spre exemplu, Decizia nr.193 din 6 aprilie 2022, paragraful 23, Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, sau Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012.

⁵ A se vedea Decizia nr. 845 din 18 noiembrie 2020, paragraful 92.

actul normativ trebuie să se integreze armonios în actul supus modificării ori completării”.

În acest sens, precizăm că, *de lege ferenda*, se preconizează completarea art. 220 cu un nou alineat, alin. (2), prin care se instituie posibilitatea ca, în anumite cauze supuse judecării, părțile să poată participa la termenul de judecată prin videoconferință. Ipoteza juridică a noului alineat nu decurge, în mod organic, din dispoziția normativă primară a articolului asupra căruia se intervine, astfel încât nu se asigură o succesiune logică a ideilor și o coerență a articolului. Menționăm că, *de lege lata*, art. 220 reglementează posibilitatea părților de a cere instanței, la începutul ședinței, amânarea cauzelor care nu sunt în stare de judecată, dacă aceste cereri nu provoacă dezbateri.

Prin modalitatea de reglementare, trebuie respectate și dispozițiile art. 48 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia ***„În cazul în care din dispoziția normativă primară a unui articol decurg, în mod organic, mai multe ipoteze juridice, acestea vor fi prezentate în alineate distincte, asigurându-se articolului o succesiune logică a ideilor și o coerență a reglementării”***.

8.2. Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ***„Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative”***.

Menționăm că, în actuala redactare, soluția legislativă este incompletă, nefiind reglementate aspecte, precum:

a) Condițiile tehnice minimale privind accesul la ședința de judecată desfășurată prin videoconferință. În acest sens, precizăm că toți participanții care participă la desfășurarea procesului prin videoconferință, inclusiv instanțele, avocații, martorii, experții, și traducătorii, trebuie să aibă acces la condiții precum existența unei stații de lucru, internet de mare viteză, o cameră web, un microfon și o locație care să permită participarea fără întreruperi. Orice întârziere sau întrerupere a conexiunii sau a fluxului audio-video sau, dimpotrivă, percepția sunetului înainte de imagine, joacă un rol foarte important, putând cauza pierderea mărturiilor, întrebărilor și/sau instrucțiunilor sau a declarațiilor.

Trebuie stabilit dacă este posibilă conectarea la videoconferință de pe orice dispozitiv, inclusiv dacă este posibilă conectarea de la astfel de dispozitive situate în spații publice, cum ar fi, cu titlu de exemplu, cele situate în gări, restaurante sau cafenele. În astfel de ipoteză, trebuie

stabilit cum se poate asigura solemnitatea ședinței de judecată, în contextul în care poate exista muzică pe fundal, conversații ale unor terțe-părți sau alte evenimente care pot interveni în ședința de judecată desfășurată prin videoconferință.

De asemenea, trebuie reglementat cum este asigurată securizarea sistemului de videoconferință împotriva unor accesări neautorizate din partea unor terțe-părți.

b) Cum este asigurată respectarea principiului fundamentul al publicității ședinței de judecată, statuat prin art. 17 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare? Sunt ședințele de judecată desfășurate în regim de videoconferință ședințe publice sau secrete?

Precizăm că, în conformitate cu dispozițiile art. 174 alin. (2), coroborat cu art. 176 pct. 5 din Codul de procedură civilă, nerespectarea principiului publicității ședinței de judecată este sancționată cu nulitatea absolută necondiționată de existența unei vătămări.

c) Care este sistemul electronic prin care se realizează organizarea ședinței de judecată prin videoconferință? De principiu, respectivul sistem electronic este supus riscurilor inerente, cum ar fi malware, viruși și alte vulnerabilități care ar putea genera breșe de securitate. În cazul în care actualizările sistemului prin care se desfășoară videoconferința nu sunt frecvente pentru a întări securitatea datelor, sistemul poate fi ușor accesat, riscând divulgarea informațiilor confidențiale sau modificarea documentelor care vor face autenticitatea lor discutabilă.

d) Lipsa accesului la internet pentru anumite segmente de cetățeni. Este necesar ca introducerea mecanismului de soluționare a disputelor prin videoconferință să nu restricționeze dreptul la protecție judiciară pentru acele persoane care nu au acces la internet. Totodată, trebuie reglementat ce se întâmplă dacă există dificultăți pentru părți în accesarea tehnologiei necesară pentru a participa la videoconferință, inclusiv dacă se întrerupe comunicarea.

De asemenea, trebuie stabilită care este soluția în ipoteza în care la, ora fixată pentru ședința de judecată prin videoconferință, una dintre părți nu poate fi contactată sau nu se poate conecta din motive tehnice neimputabile, cum ar fi, de exemplu, situația în care conexiunea la internet este indisponibilă temporar, sau nu dorește în mod intenționat să se conecteze la videoconferință? În această ipoteză se amână judecarea cauzei sau judecata se desfășoară în lipsa părții?

e) Ce se întâmplă în ipoteza în care ora fixată pentru videoconferință este decalată? Cum pot verifica părțile sau avocatul

dacă a existat o încercare eșuată de conectare din partea instanței sau, din contră, o astfel de încercare de conectare nu a existat având în vedere decalarea orei de începere a ședinței de judecată? Cum sunt anunțate părțile sau avocatul cu privire la noua oră de începere a ședinței de judecată?

f) Tipul semnăturii pentru documentele utilizate în cadrul mecanismului de soluționare a disputelor prin videoconferință;

g) Aspecte privind utilizarea probei cu martori, fiind dificil pentru părți să evalueze și, acolo unde este necesar, să conteste identitatea martorilor sau credibilitatea acestora. Cum se verifică identitatea părților care participă la ședința de judecată în sistem de videoconferință? În absența prezenței fizice a martorilor este dificil de verificat dacă cineva care nu este vizibil pe ecran manipulează martorii sau dacă martorii consultă documente neautorizate pentru a-i ajuta în timpul interogatoriului.

h) Interferența utilizării videoconferinței, în ceea ce privește confidențialitatea avocat-client, precum și modalitatea de accesare efectivă a conversațiilor private dintre aceștia. Totodată, trebuie stabilit dacă este necesară o împuternicire specială din partea justițiabilului pentru că avocatul să participe la ședința de judecată desfășurată prin sistem de videoconferință.

i) Cum se asigură confidențialitatea informațiilor? Accesul inadecvat la computere și internet ar putea duce la probleme severe de echitate.

j) Ce se întâmplă în situația apariției unor defecțiuni tehnologice care pot afecta negativ corectitudinea procedurii?

k) Cum pot participa la videoconferință persoanele cu anumite dizabilități.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

v

București

Nr. 243/14.04.2025

L. nr. 134/2010

M. Of. nr. 485/15 iul. 2010

Lege privind Codul de procedură civilă

(v. art. XII - XIX din Legea nr. 2/2013 - M. Of. nr. 89/12 feb. 2013; Decizia I.C.C.J. nr. 8/2015 - M. Of. nr. 539/20 iul. 2015 (art. 450 alin. (5) raportat la art. 997 și următoarele și art. 719 alin. (7)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 690/11 sep. 2015 (art. 94 și art. 95); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2016 - M. Of. nr. 461/22 iun. 2016 (art.127 alin. (1) și (3))

1. republicare cu
renumerotare

M. Of. nr. 247/10 apr. 2015

Lege privind Codul de procedură civilă

2. admisă excepție de D.C.C. nr. 485/2015
neconst. prin

M. Of. nr. 539/20 iul. 2015

Decizia nr. 485 din 23 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) din Codul de procedură civilă

art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 84 alin. (2) și art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs de către persoanele juridice prin avocat sau consilier juridic

3. admisă excepție de D.C.C. nr. 839/2015
neconst. prin

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 839 din 8 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă

art. 493 alin. (5) (sintagma "sau că recursul este vădit nefondat")

4. modificări prin

D.C.C. nr. 839/2015

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 839 din 8 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 493 alin. (5)-(7) din Codul de procedură civilă

suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 493 alin. (5) (cu referire la sintagma "sau că recursul este vădit nefondat") (termenul se împlinește la data de 17.03.2016), după care operează prevederile art. 147 din Constituție

5. admisă excepție de D.C.C. nr. 866/2015
neconst. prin

M. Of. nr. 69/1 feb. 2016

Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă

art. 509 alin. (1) (sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora)

6. modificări prin D.C.C. nr. 866/2015 M. Of. nr. 69/1 feb. 2016
Decizia nr. 866 din 10 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă *suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 509 alin. (1) (constată sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora) (termenul se împlinește la data de 17.03.2016), după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție*
7. admisă excepție de D.C.C. nr. 895/2015 M. Of. nr. 84/4 feb. 2016
neconst. prin Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 641 și art. 666 din Codul de procedură civilă *art. 666*
8. modificări prin D.C.C. nr. 895/2015 M. Of. nr. 84/4 feb. 2016
Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 641 și art. 666 din Codul de procedură civilă *suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 666 (termenul se împlinește la 20 martie 2016) după care operează prevederile art. 147 din Constituție*
9. modificări prin O.U.G. nr. 1/2016 M. Of. nr. 85/4 feb. 2016
Ordonanță de urgență pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe *modifică art. 603 alin. (3), art. 615, art. 628 alin. (5), art. 635, art. 641, art. 651 alin. (3), art. 665, art. 666, art. 670 alin. (6), art. 680 alin. (2), art. 699 alin. (2), art. 712 alin. (3), art. 720 alin. (8), art. 732 alin. (2), art. 783 alin. (1), art. 820, art. 856 alin. (2), art. 889, art. 955 alin. (1)*
- aprobată cu modificări și L. nr. 17/2017 M. Of. nr. 196/21 mar. 2017
completări prin
- Dispune republicarea cu renumerotare**
10. rectificare M. Of. nr. 234/30 mar. 2016
RECTIFICARE *rectifică art. 354 alin. (3)*
11. admisă excepție de D.C.C. nr. 169/2016 M. Of. nr. 353/9 mai 2016
neconst. prin Decizia nr. 169 din 24 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă *art. 142 alin. (1) teza întâi și art. 145 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă sunt constituționale în măsura în care motivul de bănuială legitimă nu se raportează la calitatea de parte a curții de apel în raza căreia funcționează instanța investită cu judecarea litigiului*
12. modificări prin O.U.G. nr. 95/2016 M. Of. nr. 1009/15 dec. 2016
Ordonanță de urgență pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă *prorogă termenele prev. la art. XII alin. (1), art. XIII teza I, art. XVIII alin. (1) și art. XIX alin. (1) până la data de 1 ian. 2019*
- respinsă prin L. nr. 260/2021 M. Of. nr. 1036/29 oct. 2021

13. modificări prin **L. nr. 17/2017** **M. Of. nr. 196/21 mar. 2017**
 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 1/2016 pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și a unor acte normative conexe *modifică art. 534 alin.(2), art. 613 alin. (4), art. 615, art. 641, art. 651 alin. (4), art. 652 alin. (2), art. 666 alin. (2) și (7), art. 719 alin. (6), art. 782, art. 889 și denumirea secțiunii a 2-a a cap. IV al titlului III din cartea a V-a*
14. admisă excepție de D.C.C. nr. 290/2018 **M. Of. nr. 638/23 iul. 2018**
 neconst. prin Decizia nr. 290 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă *sintagma "de competența instanței la care își desfășoară activitatea" din cuprinsul art. 127 alin. (1), precum și sintagma "care își desfășoară activitatea la instanța competentă să judece cauza" din cuprinsul art. 127 alin. (2)*
15. admisă excepție de D.C.C. nr. 290/2018 **M. Of. nr. 638/23 iul. 2018**
 neconst. prin Decizia nr. 290 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 127 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă *dispozițiile art. 127 alin. (1) și alin. (2) sunt constituționale în măsura în care privesc și instanța de judecată în calitate de parte reclamantă / pârâtă*
16. modificări prin **L. nr. 310/2018** **M. Of. nr. 1074/18 dec. 2018**
 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative *modifică art. 13 alin. (2), art. 41 alin. (1), art. 64 alin. (3) și (4), art. 80 alin. (5), art. 83, art. 84 alin. (3), art. 94 pct. 1 lit. b), art. 95 pct. 3, art. 96 pct. 3, art. 127 alin. (1) și (2), art. 129 alin. (2) pct. 2, art. 130 alin. (2) și (3), art. 131 alin. (1), art. 142 alin. (1), art. 144 alin. (2), art. 154 alin. (4) și (6), art. 165 pct. 3, art. 183 alin. (1) și (3), art. 200 alin. (4), art. 201 alin. (2) -(4), art. 213, art. 231 alin. (1), (4) și (5), art. 240, art. 244, art. 261 alin. (1), art. 323 alin. (1), art. 398 alin. (3), art. 402, art. 415 pct. 3, art. 426 alin. (1) și (5), art. 444 alin. (1), art. 450 alin. (3), art. 457 alin. (2), art. 471 alin. (3) și (4), art. 474, art. 483 alin. (2)-(4), art. 484 alin. (7), art. 486 alin. (1) lit. a) și e), art. 486 alin. (2) și (3), art. 490, art. 496 alin. (1), art. 497, art. 503 alin. (3), art. 509 alin. (2), art. 513 alin. (4), art. 517 alin. (4), art. 521 alin. (3), art. 713 alin. (2), art. 906 alin. (4), art. 915 alin. (2);
 introduce lit. j¹) - j³) la art. 94 pct. 1, alin. (2¹) la art. 127, alin. (6¹) la art. 154, alin. (11¹) la art. 163, alin. (4¹) la art. 200, alin. (6) și (7) la art. 321, pct. 1¹ la art. 413 alin. (1), art. 471¹, alin. (1¹) la art. 517;
 abrogă art. 84 alin. (2), art. 105, art. 322 alin. (3), art. 471 alin. (5) - (8), art. 475, art. 484 alin. (3) pct. 2, art. 484 alin. (6), art. 493, art. 660 alin. (3), art. 666 alin. (8)*

17. admisă excepție de D.C.C. nr. 874/2018
neconst. prin

M. Of. nr. 2/3 ian. 2019

Decizia nr. 874 din 18 decembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 27 din Codul de procedură civilă, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a prevederilor art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu referire la sintagma "precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv", precum și a prevederilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă

dispozițiile art. 27, în interpretarea dată prin Decizia nr. 52 din 18 iunie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

18. admisă excepție de D.C.C. nr. 604/2020
neconst. prin

M. Of. nr. 976/22 oct. 2020

Decizia nr. 604 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă

art. 524 alin. (3)

19. modificări prin D.C.C. nr. 604/2020

M. Of. nr. 976/22 oct. 2020

Decizia nr. 604 din 16 iulie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 524 alin. (3) din Codul de procedură civilă

suspendă pentru 45 de zile dispozițiile art. 524 alin. (3) (termenul se împlinește la 5 decembrie 2020) după care operează prevederile art. 147 din Constituție

20. modificări prin L. nr. 260/2021

M. Of. nr. 1036/29 oct. 2021

Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2016 pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă

respinge O.U.G. nr. 95/2016

ieșit din vigoare - scos din
evidență

21. admisă excepție de D.C.C. nr. 832/2021
neconst. prin

M. Of. nr. 430/3 mai 2022

Decizia nr. 832 din 9 decembrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "întocmai și literal" din cuprinsul dispozițiilor art. 323 alin. (1) din Codul de procedură civilă, astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 35 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

sintagma "întocmai și literal" din cuprinsul dispozițiilor art. 323 alin. (1), astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 35 din Legea nr. 310/2018

22. modificări prin L. nr. 140/2022

M. Of. nr. 500/20 mai 2022

Lege privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative

modifică art. 81 alin. (2), art. 88, art. 92 alin. (1), art. 155 alin. (1) pct. 7, art. 187 alin. (1) pct. 2 lit. a), art. 226, art. 315 alin. (1) pct. 4, art. 320, art. 412 alin. (1) pct. 2, art. 509 alin. (1) pct. 7, art. 511 alin. (1) pct. 7, art. 688 alin. (3), art. 762 alin. (8), art. 816, art. 840 alin. (2), art. 860 alin. (2), art. 918 alin. (2), art. 919 alin. (2), art. 921 alin. (1), art. 930 alin. (2), art. 931 alin. (2), cartea a VI-a denumirea titlului II, art. 936, art. 937, art. 938, art. 939, art. 940, art. 941, art. 943, art. 983 alin. (2), art. 1079 pct. 4 și art. 1081 alin. (2) pct. 1;
introduce pct. 7¹ la art. 155 alin. (1), alin. (3) la art. 315, cap. I la cartea a VI-a după denumirea titlului II și cap II la cartea a VI-a după cap. I cu art. 943¹-943²;
abrogă art. 942

Dispune republicarea cu renumerotare

Dispozițiile art. 118 alin. (2) și ale art. 170 alin. (3) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, astfel cum au fost reglementate, respectiv modificate prin prezenta lege, vor intra în vigoare la data care va fi prevăzută de legea specială privind reprezentantul personal.

23. modificări prin	L. nr. 173/2022	M. Of. nr. 560/8 iun. 2022	
	Lege pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 și semnat de România la Strasbourg la 14 octombrie 2014		modifică art. 511 alin. (3); introduce pct. 10 ¹ la art. 509 alin. (1) - la data intrării în vigoare, pentru România, a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale
24. completat prin	L. nr. 192/2022	M. Of. nr. 643/29 iun. 2022	
	Lege pentru completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		introduce art. 154 ¹
25. admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 279/2022	M. Of. nr. 676/6 iul. 2022	
	Decizia nr. 279 din 17 mai 2022 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "literal" din cuprinsul art. 321 alin. (7) și a sintagmei "întocmai și literal" din cuprinsul art. 323 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu modificările și completările aduse prin art. I pct. 33 și 35 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative		sintagma „literal” din cuprinsul art. 321 alin. (7), astfel cum acesta a fost modificat prin art. I pct. 33 din Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative
26. modificări prin	L. nr. 199/2022	M. Of. nr. 682/8 iul. 2022	
	Lege pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		modifică art. 524, art. 525, art. 526
27. modificări prin	L. nr. 336/2022	M. Of. nr. 1177/8 dec. 2022	
	Lege pentru modificarea alin. (1) al art. 651 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă		modifică art. 651 alin. (1)

28. modificări prin L. nr. 57/2023 M. Of. nr. 186/6 mar. 2023
 Lege pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă *modifică art. 190*
29. modificări prin L. nr. 139/2024 M. Of. nr. 448/15 mai 2024
 Lege pentru modificarea art. 331 alin. (1) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă *modifică art. 331 alin. (1) la 15 mai 2025*
30. modificări prin L. nr. 214/2024 M. Of. nr. 647/8 iul. 2024
 Lege privind utilizarea semnăturii electronice, a mărcii temporale și prestarea serviciilor de încredere bazate pe acestea *modifică art. 154 alin. (6), art. 154¹ alin. (1) la data de 8 octombrie 2024*
31. admisă excepție de D.C.C. nr. 479/2024 M. Of. nr. 122/11 feb. 2025
 neconst. prin Decizia nr. 479 din 17 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „care nu este supusă niciunei căi de atac” din cuprinsul dispozițiilor art. 493 alin. (5) din Codul de procedură civilă *sintagma „care nu este supusă niciunei căi de atac” din cuprinsul dispozițiilor art. 493 alin. (5) este constituțională în măsura în care nu exclude exercitarea căii de atac a revizuirii întemeiate pe dispozițiile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă*